

„JEDNOSTAVNO KOMPLICIRANO“ NA RUMUNJSKOJ SCENI

joi, 07 aprilie 2016

Od 15. do 25. velja e scena kazališta „Teatrul de Vest“ u Ri ici ugostila je svega 22 kazališne predstave u sklopu drugog izdanja festivala „Scena kao ulica“.

Ako

su na prvom prošlogodišnjem izdanju nastupili samo glumci iz Rumunjske, ove godine je lista pozvanika obga ena za etiri strane gluma ke družine, što je pridodalo festivalu me unarodni karakter.

Ovogodišnji

„stranci“ bili su: „Sterija“ iz Srbije, „S Uliti Roz“ iz Republike Moldavije, „Pygmalion“ iz Austrije te „Mitropa“ iz Hrvatske.

Zagreba ka

umjetni ka organizacija „Mitropa“ gostuje ve drugi put na ovoj sceni, nakon što je u jeseni 2015. ri i koj publici prvi put prikazala monodramu „Jednostavno komplicirano“, autora Thomasa

Bernharda, u režiji Svetlane Patafte te u izvedbi Žarka Poto njaka, jednog od titana Hrvatskog narodnog kazališta. Predstava, koja oscilira izme u tragedije i komedije, drama je u biti jednog bivšeg glumca, danas osamdesetogodišnjaka, koji, okružen samo om, poziva iz sje anja hrpu likova kojih je odglumio tijekom svoje blistave kazališne karijere. Živi sam, s ku nim mišima, a jedinu ljudsku posjetu prima od male Katarine, koja mu dva puta tjedno donosi mlijeko. Mlijeko, ina e, mrzi te ga svakoga puta baca, ali raduje ga, zato, onaj kratki susret s malim an elom.

Gluma ke

sposobnosti Žarka Poto njaka odmah su privukle pažnju ravnatelja Zapadnog kazališta iz Ri ice koji je kazališnome majstoru uputio pozivnicu za sudjelovanje na gorenavedenom festivalu.

Prošle

godine je kazalište Mitropa gostovala u Rumunjskoj na pozivu prof. Petra Hategana, uz potporu Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, pa je i publika bila pretežito hrvatskog porijekla. Stoga, prijevod predstave s hrvatskog jezika nije imao smisla. Ali, šte uraditi kada je gledateljstvo govornik rumunjskog jezika, a predstava nema titlove, odnosno nema prijevoda? Jeste li, kojim slu ajem, pomislili na...simultani prijevod?

„

Sada je meni pedeset godina kazališnog i filmskog rada, – re i e nam majstor Poto njak – ja sam mislio da ne postoji ništa više na svijetu što me može u kazalištu iznenaditi, me utim ovaj dogovor prije predstave bio je veoma zanimljiv, pa sam prvi puta probao to sa simultanim prijevodom. Ova predstava napravljena je prije dvije godine i njezina je namjena da sada, u jesen, za pedeset godina svoga rada u kazalištu, imam jednu veliku turneju po Hrvatskoj. Bit e negdje trideset do etrdeset izvedbi... Do tog vremena ja je održavam ovako pa je igran samo povremeno“

A,
dogovor je bio s Petrom Hateganom da se proba, ukoliko je to mogu e, simultano
prevoditi predstavu rumunjskoj publici. I uspjelo je! Na licu mjesta stvorila
se je još jedna uloga – prevoditelja – koja bijaše vrhunski odglumljena do
kraja.

I
to nije bilo sve. Te iste ve eri otvorila se mogu nost još jedne inspirirane
improvizacije. Jedanaestogodišnja Daria Mincan iz Lupaka odli no je odigrala
malu Katarinu, lik koji se, ina e, fizi ki ne javlja u predstavi.

A
da je sve to dobro ispalo, najbolje svjedo e dugotrajni aplauzi i ovacije
oduševljene publike!

„Ja sam siguran da ovo nije zadnje gostovanje
Hrvata ovdje u Ri ici. Mi svi radimo po našim institucionalnim ku ama, ali ve
trideset i nešto godina radimo i izvan institucionalno. Imamo, dakle, te svoje
kazališne grupe u kojima radimo. Napravili smo ak i jedno kazalište poslije
drugog svjetskog rata, to je jedino sagra eno kazalište u Zagrebu, a mi smo na
to jako ponosni! Kako ja imam velike kontakte sa svim tim grupama, ne mora
zna iti da u ja dolaziti, ali zasigurno u ostati u vezi s Ri icom i mislim da
se ve stvorila tradicija da svake godine barem jedan hrvatski teatar do e
ovdje. Naravno, oslonit emo se više na one manje kazališne grupe, jednostavno
zbog veli ine pozornice – tu Hrvatsko narodno kazalište jednostavno ne može
stati – ja bih preporu io da iz svakog kraja Hrvatske, iz Dalmacije, Slavonije,
Istre do e po neka grupa godišnje. To, naravno, treba i u Ministarstvu kulture
u Zagrebu riješiti! Evo, kako je sada doministrica kulture moja prijateljica,
ja vjerujem da u mo i uspostaviti taj most izme u Ri ice i Hrvatske“ – dodao
je još kazališni majstor Źarko Poto njak.

Preuzeo
sam za sam kraj ovog lanka jedan odlomak iz rumunjskih novina, koji, smatram,
najbolje oslikava nastup hrvatskog kazališta na ri i kom festivalu: „...grupa
Teatra Mitropa iz Zagreba, Hrvatska,
dodirnula je temu usamljenosti u sumraku života pomo u monologa jednog
velikog glumca, Źarka Poto njaka, o kojem su kazališni kriti ari prisutni na
festivalu, ali i brojni gledatelji rekli da je jedan od najve ih glumaca kojeg
su ikada vidjeli na sceni!“

Daniel Lucacela